

Na osnovu člana 58. stav 2. tačka 1. Zakona o osiguranju (Službeni glasnik RS br 55/04, 70/04 i 101/07) i člana 50. stav 1. alineja 2. Statuta "Takovo osiguranje" a.d.o, Kragujevac (u daljem tekstu: Društvo), Upravni odbor Društva na sednici održanoj dana 01.06.2011. godine donosi

USLOVI ZA OSIGURANJE POTRAŽIVANJA OD TURISTIČKIH AGENCIJA – GARANCIJA PUTOVANJA ZA SLUČAJ INSOLVENTNOSTI

Član 1. Uvodne odredbe

Značenje pojedinih izraza u ovim Uslovima:

Osiguravač – Akcionarsko društvo za osiguranje "Takovo"

Ugovarač osiguranja – organizator putovanja - turistička agencija koja organizuje i realizuje turistička putovanja u zemlji i inostranstvu, pod kojom se podrazumeva privredno društvo, preduzetnik ili ogranak drugog domaćeg ili stranog pravnog lica koje obavlja registrovanu delatnost turističkih agencija u Republici Srbiji pod uslovima propisanim zakonom - lice koje je sa osiguravačem zaključilo ugovor o osiguranju.

Putnik – fizičko lice koje sa osiguranikom ima zaključen pismeni ugovor o putovanju u skladu sa opštim uslovima putovanja.

Korisnik osiguranja – nadležna institucija koja vrši realizaciju repatrijacije, u skladu sa podzakonskim aktima, odnosno lice koje je izmirilo troškove nužnog smeštaja, ishrane i povratka putnika u mesto polaska u zemlji i inostranstvu, a koje na osnovu propisa ima pravo potraživanja po osnovu navedenih troškova od osiguranika.

Opšti uslovi putovanja – pisani dokument (u štampanoj ili elektronskoj formi) kojim se uređuju prava i obaveze organizatora putovanja i prava i obaveze putnika u skladu sa Zakonom o turizmu, a koje je osiguranik u obavezi da uruči putniku odnosno korisniku osiguranja.

Program putovanja - pisani dokument (u štampanoj ili elektronskoj formi) kojim se uređuju obaveze organizatora putovanja u vezi sa putovanjem za koje se putnik opredelio i sadrži sve elemente u skladu sa Zakonom o turizmu i Zakonom o zaštiti potrošača, a koje je osiguranik u obavezi da uruči putniku odnosno korisniku osiguranja.

Polisa osiguranja – isprava o ugovoru o osiguranju.

Premija osiguranja – iznos koji ugovarač osiguranja plaća za osiguranje po ugovoru o osiguranju.

Naknada štete – iznos koji osiguravač plaća korisniku osiguranja po ugovoru o osiguranju.

Član 2. Predmet osiguranja

1. Predmet osiguranja u skladu sa ovim Uslovima je potraživanje od ugovarača osiguranja usled njegove insolventnosti odnosno nemogućnosti izmirenja troškova nužnog smeštaja, ishrane i povratka putnika sa putovanja u mesto polaska u zemlji i inostranstvu, u skladu sa zakonom kojim se uređuje turizam.
2. Insolventnost ugovarača osiguranja odnosno nemogućnost izmirenja troškova nužnog smeštaja, ishrane i povratka putnika sa putovanja u mesto polaska u zemlji i inostranstvu utvrđuje se na osnovu rešenja nadležnog Privrednog suda o otvaranju stečajnog postupka ili potvrde Narodne banke Srbije o insolventnosti ili zapisnika ili drugog akta turističkog inspektora ili druge verodostojne isprave državnog organa kojom se konstatuje privremena nelikvidnost odnosno nemogućnost izmirenja ugovornih obaveza od strane organizatora putovanja.

Član 3. Osigurani slučaj

1. Osigurani slučaj je događaj s obzirom na koji se zaključuje osiguranje i mora biti budući, neizvestan i nezavisan od isključive volje ugovarača osiguranja.
2. Ugovor o osiguranju je ništav ako je u času njegovog zaključenja već nastao osigurani slučaj, ili je bio u nastupanju, ili je bilo izvesno da će nastupiti, ili ako je već tada bila prestala mogućnost da on nastane.
3. U skladu sa ovim Uslovima, osiguranim slučajem smatra se nemogućnost ugovarača osiguranja kao organizatora putovanja da izmiri troškove nužnog smeštaja ishrane i povratka putnika sa putovanja u mesto polaska u zemlji i inostranstvu, kao i sva nastala potraživanja, u skladu sa članom 2. ovih Uslova.
4. Pod danom nastanka osiguranog slučaja smatra se dan kada je na osnovu propisa, opštih uslova putovanja i programa putovanja nastala obaveza ugovarača osiguranja kao organizator putovanja da izmiri troškove nužnog smeštaja, ishrane i povratka putnika sa putovanja u mesto polaska u zemlji i inostranstvu, kao i sva nastala potraživanja.
5. U cilju utvrđivanja nastanka osiguranog slučaja, osiguravač ima pravo da zatraži dokumentaciju u skladu sa članom 12. ovih Uslova, koja je merodavna isključivo kao osnov za utvrđivanje postojanja obaveze osiguravača za isplatu nadoknade iz osiguranja, nastanka i dana nastanka osiguranog slučaja, a ne i za visinu nadoknade iz osiguranja.
6. Više štetnih događaja, kao i više šteta koji su posledica istog uzroka, smatraju se jednim osiguranim slučajem bez obzira na broj oštećenih putnika.

Član 4. Korisnik osiguranja

1. Korisnik osiguranja u smislu ovih Uslova je lice koje je snosilo troškove ili ima potraživanja iz člana 2. ovih Uslova.

Član 5. Zaključenje ugovora o osiguranju

1. Ugovor o osiguranju zaključen je kada ugovorne strane potpišu ugovor o osiguranju.

2. Osiguravač ne snosi nikakve obaveze iz ugovora o osiguranju ako je u času zaključenja ugovora osigurani slučaj već nastupio ili je bio u nastupanju, ili je bilo izvesno da će nastupiti.

Član 6. Trajanje osiguranja

1. Ako u polisi nije drugačije ugovoreno, osiguranje počinje istekom dana koji je na polisi naveden kao početak osiguranja, a prestaje istekom dana koji je na polisi naveden kao prestanak osiguranja.
2. Svaka ugovorna strana može raskinuti ugovor o osiguranju u skladu sa odredbama Zakona o obligacionim odnosima.
3. Osiguranje prestaje pre ugovorenog roka i u sledećim slučajevima:
 - a) Iscrpljivanjem ugovorene sume osiguranja
 - b) Gubitkom licence ugovarača osiguranja
 - c) Ukoliko osiguravač utvrdi da se osiguranik ne pridržava odredaba o zaštitnim merama i sprečavanju osiguranog slučaja
 - d) Ukoliko osiguravač utvrdi da se ugovorač osiguranja prilikom zaključenja ugovora o osiguranju poslužio prevarom
 - e) Ukoliko ugovarač osiguranja premiju koja je dospela posle zaključenja ugovora ne plati do dospelosti, niti to učini neko drugo zainteresovano lice, ugovor o osiguranju prestaje po samom zakonu po isteku roka od trideset dana od dana kad je ugovaraču osiguranja uručeno preporučeno pismo osiguravača sa obaveštenjem o dospelosti premije, ali s tim da taj rok ne može isteći pre nego što protekne trideset dana od dana njene dospelosti. U svakom slučaju, ugovor o osiguranju prestaje da važi po samom zakonu, ako premija ne bude plaćena u roku od godinu dana od dana dospelosti. Izuzetno, ugovor o osiguranju može ostati na snazi po posebnom zahtevu ugovarača osiguranja, ako u međuvremenu nije nastupio osigurani slučaj, uz obavezno plaćanje zaostale premije
 - f) Ukoliko je ugovarač osiguranja prilikom zaključenja ugovora i procene rizika od strane osiguravača, dao netačnu ili nepotpunu prijavu, ili je propustio da da dužno obaveštenje, u zavisnosti od toga da li je ugovarač osiguranja dao netačnu ili nepotpunu prijavu namerno ili nenamerno
 - g) Ukoliko ugovarač osiguranja u roku od 3 dana od dana nastanka bilo kakve statusne promene ne obavesti osiguravača o svim tako nastalim promenama, osiguravač stiče pravo da jednostrano raskine ugovor o osiguranju bez otkaznog roka, odmah po saznanju za nastalu promenu i o tome obavesti državnu instituciju nadležnu za poslovanje turističkih agencija.

Član 7. Obnova osiguranja

1. Ukoliko je ugovarač osiguranja u prethodnoj godini osiguranja, imao veći broj ostvarenih rizika od uobičajenih ili ukoliko je iscrpeo osiguranu sumu, pokušao ili prevarom ostvario naknadu štete, osiguravač može odbiti njegov zahtev za osiguranjem.

Član 8.
Promena imena - naziva i statusa Ugovarača osiguranja

1. Ugovarač osiguranja je dužan da o promeni naziva, adrese, statusa, PIB-a i matičnog broja obavesti osiguravača u roku od 15 dana od dana nastale promene.
2. Ukoliko ugovarač osiguranja ne obavesti osiguravača o promenama iz prethodnog stava, za punovažnost obaveštenja dovoljno je ako je osiguravač uputio ugovaraču osiguranja preporučeno pismo prema poslednjim podacima o adresi odnosno nazivu kojim raspolaže. Obaveštenje postaje punovažno onog dana kada bi prema redovnom toku stvari postalo punovažno da nije bilo promena iz prethodnog stava.

Član 9.
Premija osiguranja

1. Premija osiguranja u skladu sa ovim Uslovima utvrđuje se na osnovu Tarifa premija osiguravača, kojom su definisani parametri rizika.

Član 10.
Plaćanje premije

1. Premija se plaća unapred, u celosti, prilikom zaključivanja ugovora o osiguranju, za svaku godinu trajanja osiguranja, ukoliko nije drugačije ugovoreno. Ukoliko je ugovoreno plaćanje premije u ratama, prva rata mora biti plaćena prilikom zaključenja ugovora o osiguranju, a preostale rate moraju biti obezbeđene adekvatnim sredstvima obezbeđenja.
2. Ukoliko se dospela rata ne plati u ugovorenom roku, ceo dug se proglašava dospelim po isteku roka od 90 dana od dana dospelosti nenaplaćene rate premije.
3. Ugovaraču osiguranja koji ne plati dospelu premiju odnosno ratu premije u ugovorenom roku može biti zaračunata zatezna kamata na iznos dospele a nenaplaćene premije.
4. Na slučajeve neplaćanja premije o dospelosti primenjuju se i druge odredbe Zakona o obligacionim odnosima koje regulišu posledice neisplate premije.
5. Ukoliko je ugovoreno plaćanje premije u ratama, a dogodi se osigurani slučaj, preostala premija se plaća u punom iznosu odmah nakon saznanja o postojanju osiguranog slučaja.

Član 11.
Vraćanje premije

1. U slučaju raskida ugovora o osiguranju, osiguravač je u obavezi da na zahtev ugovorača osiguranja vrati premiju za preostalo vreme trajanja (*pro rata*) osiguranja računajući od dana kada osiguravač primi zahtev za otkaz osiguranja, pod uslovom da se do tada nije dogodio osigurani slučaj.
2. Ako se do dana prijema zahteva za povraćaj premije iz prethodnog stava desio osigurani slučaj, Ugovarača osiguranja nema pravo na povraćaj premije.

Član 12. Suma osiguranja

1. Suma osiguranja ugovora se u zavisnosti od ostvarenog poslovnog prihoda organizatora putovanja u prethodnoj poslovnoj godini, i to:

- na poslovni prihod od 500.000 evra na iznos od 10.000 evra
- na poslovni prihod od 501.000 evra do 1.000.000 evra na iznos od 50.000 evra
- na poslovni prihod od 1.000.001 do 5.000.000 evra na iznos od 100.000 evra
- na poslovni prihod od 5.000.001 do 10.000.000 evra na iznos od 150.000 evra
- na poslovni prihod preko 10.000.001 evra na iznos od 200.000 evra.

2. Visina sume osiguranja za slučaj insolventnosti za novoosnovane turističke agencije ugovara se na iznos od najmanje 10.000 evra, uz obavezu kvartalnog usklađivanja visine sume osiguranja shodno stavu 1. ovog člana.
3. Visina sume osiguranja može se ugovoriti i u većem iznosu u zavisnosti od obima ostvarenog poslovnog prihoda organizatora putovanja u prethodnoj godini ili planiranog kod novoosnovanih organizatora putovanja, vrste i destinacija organizovanih turističkih putovanja, kreditne zaduženosti organizatora putovanja, mogućih rizika i drugih relevantnih činjenica koje će uticati na visinu ugovorenog iznosa.
4. Iznos sume osiguranja za slučaj insolventnosti utvrđuje se u dinarskoj protivvrednosti po srednjem kursu Narodne banke Srbije na dan zaključenja ugovora odnosno isplate naknade iz osiguranja.
5. Ugovorena suma osiguranja se iscrpljuje isplatom svake naknade iz osiguranja u skladu sa ovim Uslovima. Osiguranje prestaje da važi ako dođe do iscrpljenja ukupne sume osiguranja. Ugovarač osiguranja ima pravo da nakon iscrpljenja sume osiguranja obnovi ugovorenu sumu osiguranja do isteka perioda osiguranja, doplatom premije osiguranja za preostali period trajanja osiguranja, po principu pro scala temporis.
6. Suma osiguranja ugovara se u fiksnom novčanom iznosu i predstavlja ukupnu obavezu za ugovoreni period osiguranja (agregatni limit), koja istovremeno predstavlja i maksimalnu obavezu osiguravača po jednom osiguranom slučaju, bez obzira na broj oštećenih putnika.
7. Osiguravač zadržava pravo da u ovakvim slučajevima ne izvrši obnovu ugovorene sume osiguranja (obnovu osiguranja).
8. Ako je iznos naknade za jedno ili više oštećenih lica po jednom osiguranom slučaju viši od ugovorene sume osiguranja ili njenog preostalog dela, limit pokriva u tom slučaju je ugovorena suma osiguranja ili njen preostali deo.
9. Ako po jednom osiguranom slučaju pravo na naknadu iz osiguranja ima više korisnika osiguranja, a ukupna visina naknade prelazi navedeni limit pokriva naknada za svakog pojedinačnog korisnika osiguranja se umanjuje u procentu prema odnosu limita pokriva i ukupne nadoknade.

Član 13. Isključenje iz osiguranja

1. Osiguravač nije u obavezi da isplati naknadu iz osiguranja:
 - a) ukoliko se aktom nadležnog državnog organa, zapisnika ili drugog akta turističkog inspektora ili drugom verodostojnom ispravom državnog organa zahtev za naknadu štete smatra neosnovanim;

- b) ako putnik nije u potpunosti izvršio svoje ugovorne obaveze prema ugovaraču osiguranja – u skladu sa ugovorom o turističkom putovanju, opštim uslovima putovanja i programom putovanja, sa kojima ga je ugovarač osiguranja upoznao prilikom zaključenja ugovora o turističkom putovanju;
- c) usled ugovornog proširenja odgovornosti ugovarača osiguranja i na slučajeve za koje po zakonu ne odgovora;
- d) ako je ugovor između putnika i ugovarača osiguranja zaključen suprotno zakonu i drugom propisu, kao i suprotno opštim uslovima putovanja;
- e) ako putnik u samom mestu turističkog putovanja ne prihvati rešenje koje ponudi ugovarač osiguranja a koje odgovara uplaćenoj usluzi obuhvaćenoj programom putovanja;
- f) dodatnih troškova koji nisu uključeni u cenu putovanja;
- g) usled bilo kog razloga koji ne predstavlja osigurani slučaj;
- h) koja je pokrivena drugim ugovorima o osiguranju;
- i) usled prestanka ugovora o turističkom putovanju zbog nemogućnosti ispunjenja ugovornih obaveza za koje nisu odgovorne ugovorne strane;
- j) za nezapočeta putovanja;
- k) za nematerijalne štete;
- l) usled terorizma, ratnih događaja, pobuna, manifestacija, mera državnih organa koje utiču na nastanak osiguranog slučaja, ako je država proglasila ratno stanje, vanredno stanje ili moratorijum na izmirenje svojih obaveza;
- m) usled više sile odnosno nepredviđenih događaja na koje ugovorne strane nemaju uticaja i čije su posledice neizbežne uprkos primeni dužne pažnje;
- n) usled štrajkova ili prekida rada;
- o) posledičnih šteta i izgubljene dobiti;
- p) usled propusta u postupanju putnika i/ ili korisnika u osiguranju;
- q) ako putnik ne prihvati organizaciju hitnog zbrinjavanja koju mu ponudi ugovarač osiguranja, korisnik osiguranja ili nadležna državna institucija;
- r) putnicima koji nisu obuhvaćeni ugovorom o turističkom putovanju i evidentirani u poslovnim knjigama ugovarača osiguranja;
- s) putnicima koji su obuhvaćeni ugovorom o turističkom putovanju koji je zaključen pre početka ugovora o osiguranju, ili nakon njegovog isteka ili raskida;
- t) usled gubitka licence saglasno Zakonu o turizmu, osim za putnike koji su u momentu gubitka licence započeli putovanje;

Član 14.

Gubitak prava iz osiguranja i pravo na regres

1. Ugovarač osiguranja gubi pravo iz osiguranja:
 - a) usled nepridržavanja zakona ili odredaba ovih Uslova;
 - b) usled dobrovoljne likvidacije sprovedene uz saglasnost ovlašćenih lica ugovarača osiguranja;
 - c) usled namere, krajnje nepažnje, krivičnih radnji, prevare i drugih kaznenih radnji ugovarača osiguranja;
 - d) usled nesavesnog ponašanja ugovarača osiguranja i/ili nepoštovanja dobrih poslovnih običaja na osnovu kojih je bilo izvesno da će nastupiti stanje insolventnosti;
 - e) usled neobaveštavanja osiguravača o nastanku osiguranog slučaja, u skladu sa tačkom 13. člana 17.

2. Kada korisnik osiguranja podnese odštetni zahtev osiguravaču, osiguravač ne može u odgovoru na takav zahtev isticati prigovore koje bi na osnovu zakona ili na osnovu ovih Uslova mogao istaći prema ugovaraču osiguranja, tako da gubitak prava iz osiguranja u smislu ovih Uslova nema uticaja na prava lica koje je snosilo troškove ili ima potraživanja u skladu sa članom 2. ovih Uslova.
3. Osiguravač koji naknadi štetu oštećenom stupa u njegovo pravo prema licu odgovornom za štetu, za iznos isplaćene naknade, kamatu od isplate naknade i troškove postupka, ako obaveza osiguravača nije nastupila prema ovim Uslovima.
4. Ukoliko za povećan rizik nije plaćena odgovarajuća dodatna premija u skladu sa tarifom premija osiguravača, jer ugovarač osiguranja nije osiguravaču prijavio uvećani rizik ili je dao podatak koji ne odgovara stvarnom stanju rizika, osiguravač ima pravo da se od ugovarača osiguranja regresira za deo isplaćene naknade štete, uvećan za pripadajuću zakonsku zateznu kamatu od dana isplate i troškove postupka, u srazmeri između plaćene premije i premije koju je u skladu sa tarifom premije osiguravača trebalo platiti.
5. Isplatom naknade korisniku osiguranja osiguravač stiče pravo regresa iz sredstava ugovarača osiguranja, čim ponovo postane likvidan a najkasnije u roku od 30 dana od dana uspostavljanja likvidnosti, ili iz stečajne mase ako je osigurani slučaj nastao usled stečaja.
6. Ukoliko vlasnik turističke agencije ili njegov suvlasnik koji su kao ugovarači osiguranja ostvarili pravo na naknadu štete po ovim Uslovima, a nakon toga, oni ili sa njima povezana lica osnuju novu turističku agenciju, osiguravač ima pravo na regres iz sredstava njihove novoosnovane turističke agencije. Osiguravač ima prava na regres i iz sredstava turističke agencije ili drugog pravnog subjekata koje je delimično ili u potpunosti u vlasništvu vlasnika ili suvlasnika turističke agencije ili sa njima povezanih lica.
7. U cilju obezbeđenja prava na regres osiguravač ima pravo da zatraži odgovarajuće mere obezbeđenja od ugovarača osiguranja.
8. Ako nakon isplate naknade iz osiguranja od strane osiguravača korisnik osiguranja uspe da naplati svoje potraživanja od ugovarača osiguranja ili nekog trećeg lica, dužan je da taj iznos uplati na račun osiguravača u roku od 14 dana od dana naplate. U slučaju prekoračenja ovog roka zaračunaće se zatezna kamata propisana zakonom.

Član 15.

Prijava okolnosti značajnih za ocenu rizika

1. Ugovarač osiguranja dužan je da prilikom zaključenja ugovora prijavi osiguravaču sve okolnosti koje su značajne za ocenu rizika, a koje su mu bile poznate ili su mu morale biti poznate.
2. Pre zaključenja ugovora o osiguranju u skladu sa ovim Uslovima, ugovarač osiguranja je dužan dostaviti osiguravaču sve podatke i informacije u vezi sa stanjem rizika, bonitetom ugovarača osiguranja i podacima o žalbama putnika iz prethodnog perioda, a koje osiguravač zahteva putem posebnog upitnika za zaključenje ovog osiguranja. Ugovarač osiguranja svojim potpisom i pečatom na navedenom upitniku potvrđuje da su podaci i informacije tačne i istinite.
3. Ako je ugovarač osiguranja dao netačnu ili nepotpunu prijavu, ili je propustio da da dužno obaveštenje, osiguravač može, u skladu sa zakonom, da raskine ugovor ili da zahteva njegovo poništenje, u zavisnosti od toga da li je ugovarač osiguranja dao netačnu ili nepotpunu prijavu namerno ili nenamerno.

4. Ugovarač osiguranja je dužan da blagovremeno, u roku od 3 dana od dana nastanka bilo kakve statusne promene kod ugovarač osiguranja, obavesti osiguravača o svim, tako nastalim promenama. U protivnom, osiguravač stiče pravo da jednostrano raskine ugovor o osiguranju bez otkaznog roka, odmah po saznanju za nastalu promenu, i o tome obavesti državnu instituciju nadležnu za poslovanje turističkih agencija.

Član 16.

Sprečavanje osiguranog slučaja i spasavanje

1. Ugovarač osiguranja i korisnik osiguranja dužni su da preuzmu sve propisane, ugovorene i druge razumne mere da spreče nastanak osiguranog slučaja, a ukoliko nastane osigurani slučaj, dužni su da preuzmu sve što je u njihovoj moći da se otklone i ograniče štetne posledice.
2. Osiguravač ima pravo da vrši kontrolu izvršenja odredaba o zaštitnim merama iz stava 1. ovog člana.
3. Ako se mere iz stava 1. ovog člana ne izvršavaju osiguravač može otkazati ugovor i to u roku od 30 dana od dana kada je to utvrđeno zajedno sa ugovaračem osiguranja, osim u slučaju kada ugovarač osiguranja nije kriv za neispunjenje dužnosti.
4. Ukoliko ugovarač osiguranja i korisnik osiguranja ne izvrše obavezu iz stava 1. ovog člana, obaveza osiguravača se smanjuje za onoliko koliko je nastala veća šteta, gubitak ili trošak zbog njenog neispunjenja.
5. Korisnik osiguranja je dužan da bez saglasnosti osiguravača ne preduzima mere kojima se povećava iznos njegovih potraživanja prema ugovaraču osiguranja.
6. Ako korisnik osiguranja ne izvrši obavezu iz prethodnog stava, obaveza osiguravača se smanjuje za onoliko koliko je nastala veća šteta, gubitak ili trošak zbog neispunjenja.

Član 17.

Obaveze ugovarača osiguranja

1. Ugovarač osiguranja je dužan da opšte uslove putovanja, program putovanja i odredbe ovih Uslova sa kojima je putnika po zakonu dužan upoznati, uruči putniku neposredno ili elektronskim putem istovremeno sa izdavanjem potvrde o putovanju, kao i da obezbedi potvrdu od putnika, o prijemu ugovora o turističkom putovanju, opštih uslova putovanja i odredbi ovih Uslova, potpisom putnika ili elektronskim putem.
2. Ugovarač osiguranja je u obavezi da obavesti putnika da je putnik dužan da ugovarača osiguranja, njegovog posrednika, lokalnog predstavnika ili lokalnu agenciju na koju je ugovarač osiguranja uputio putnika za slučaj potrebe pružanja određene pomoći, u pismenoj formi, trajnom nosaču zapisa ili elektronskoj formi, obavesti o neispunjenju ugovora o osiguranju..
3. Ako ugovarač osiguranja posle otpočinjanja turističkog putovanja utvrdi da putniku nisu pružene, odnosno da usled insolventnosti neće biti u mogućnosti da putniku pruži usluge nužnog smeštaja, ishrane i povratka putnika sa putovanja u mesto polaska u zemlji i inostranstvu, dužan je da nakon ponovnog uspostavljanja likvidnosti ponudi putniku druge odgovorajuće usluge do okončanja turističkog putovanja, bez dodatnih troškova za putnika, kao i da isplati i eventualnu razliku u ceni između ugovorenih i pruženih usluga.

4. Ako pružanje usluga iz prethodne tačke ovog člana nije moguće, ili ga putnik ne prihvati iz opravdanih razloga, ugovarač osiguranja je dužan, da putniku nadoknadi troškove koji su posledica izmene nakon polaska, kao i da obezbedi besplatan povratak odgovarajućim prevoznim sredstvom u mesto polaska ili drugo mesto o kojem se dogovori sa putnikom.
5. Ako ugovarač osiguranja ne pruži putniku usluge iz tačke 3. ovog člana ili ako ne obezbedi besplatan povratak odgovarajućim prevoznim sredstvom u mesto polaska ili drugo mesto o kojem se dogovori sa putnikom, putnik može o svom trošku da pribavi odgovarajuće usluge i izvrši povratak odgovarajućim prevoznim sredstvom u mesto polaska ili drugo mesto o kojem se dogovori sa ugovaračem osiguranja, a ugovarač osiguranja je dužan da nakon uspostavljanja likvidnosti izvrši naknadu troškova putniku.
6. Ako zbog događaja za koje nisu odgovorne ugovorne strane ugovora o turističkom putovanju, ispunjenje obaveze ugovarača osiguranja postane nemoguće, prestaju i obaveze putnika, a u slučaju da je putnik preduzeo određene radnje u cilju ispunjenja svoje ugovorne obaveze, ugovarač osiguranja je dužan da na zahtev putnika izvrši povraćaj uplaćenih sredstava po pravilima stečenog bez osnova. Ugovarač osiguranja i putnik su u obavezi da snose troškove povratka u mesto polaska ili drugo dogovoreno mesto u jednakim delovima, a druge troškove koji se odnose na prestanak ugovora snosi putnik.
7. Ugovarač osiguranja je dužan da preduzme sve propisane, ugovorene i ostale potrebne radnje koje služe razrešavanju uzroka, toka i posledica osiguranog slučaja, kao i ograničenju posledica nastale štete.
8. Ugovarač osiguranja je dužan da bez odlaganja pisanim putem, a po potrebi i usmeno, obavesti osiguravača o bilo kojem događaju ili okolnostima koji mogu dovesti do postavljanja odštetnog zahteva prema osiguravaču.
9. Kada se dogodi osigurani slučaj ili ugovarač osiguranja odnosno putnik ukažu da postoji mogućnost njegovog postojanja, ugovarač osiguranja je u obavezi da omogućiti ovlašćenom predstavniku osiguravača da pregleda sve knjigovodstvene evidencije i dokumente kojima raspolaže, a koji se odnose na utvrđivanja verodostojnosti nastalog ili mogućeg osiguranog slučaja i iznosa naknade.
10. Ugovarač osiguranja je dužan da, na zahtev osiguravača, pruži i sva dodatna obaveštenja ili dokumente kojima raspolaže (orginalni spisak svih putnika po organizovanom turističkom putovanju, ugovorene cene turističkih putovanja i dr.) i da preduzme sve razumne mere za pribavljanje obaveštenja ili dokumenta koji su u posedu drugih lica, a radi provere verodostojnosti osiguranog slučaja i radi ispunjenja obaveza prema korisniku osiguranja.
11. Ugovarač osiguranja nije ovlašćen da se izjašnjava o zahtevima za naknadu štete i postojanju obaveze osiguravača po istom.
12. Ako se ugovarač osiguranja ne pridržava obaveze iz prethodne tačke, snosiće štetne posledice i naknaditi osiguravaču štetu koja mu zbog toga nastane.
13. Ugovarač osiguranja je dužan da obavesti osiguravača o nastupanju osiguranog slučaja u roku od 3 dana od saznanja za nastanak štete.
14. Ako ugovarač osiguranja ne obavesti osiguravača o nastupanju osiguranog slučaja u roku iz prethodnog stava ovog člana, obaveza osiguravača se smanjuje za onoliko koliko je nastala veća šteta, gubitak ili trošak zbog neblagovremenog obaveštavanja usled čega osiguravač ima pravo na regres od ugovarača osiguranja.

Član 18. **Obaveze osiguravača**

1. Obaveza osiguravača za isplatu naknade iz osiguranja nastupa ukoliko je:

- a) putnik pretrpeo štetu nastankom osiguranog slučaja definisanog u članu 3. ovih Uslova,
 - b) korisnik osiguranja podneo zahtev za naknadu iz osiguranja
 - c) korisnik osiguranja dostavio rešenje nadležnog Privrednog suda o otvaranju stečajnog postupka ili potvrdu Narodne banke Srbije o insolventnosti ili zapisnik ili drugi akt turističkog inspektora ili drugu verodostojnu ispravu državnog organa kojom se konstatuje privremena nelikvidnost odnosno nemogućnost izmirenja ugovornih obaveza od strane organizatora putovanja.
2. Ukoliko su ispunjeni uslovi iz tačke 1. ovog člana osiguravač će korisniku osiguranja isplatiti naknadu iz osiguranja u skladu sa članovima 20. i 21. ovih Uslova.
 3. Osiguravač ne može korisniku osiguranja uskratiti prava iz ugovora o osiguranju potraživanja od turističke agencije ako ugovarač osiguranja nije platio dospele premije osiguranja.
 4. Osiguravač je dužan da nakon isplate naknade iz osiguranja u potpunosti ili delimično, o tome obavesti osiguranika.

Član 19.

Obaveze korisnika osiguranja i podnošenje odštetnog zahteva

1. Korisnik osiguranja dužan je da prilikom podnošenja odštetnog zahteva osiguravaču dostavi:
 - a) zahtev za naknadu štete
 - b) pribavljen dokaz državnog organa kojim se konstatuje privremena nelikvidnost odnosno nemogućnost izmirenja ugovornih obaveza od strane organizatora putovanja:
 - rešenje nadležnog Privrednog suda o otvaranju stečajnog postupka ili
 - potvrda Narodne banke Srbije o insolventnosti ili
 - zapisnik ili drugi akt turističkog inspektora ili
 - druga verodostojna isprava državnog organa kojom se konstatuje privremena nelikvidnost odnosno nemogućnost izmirenja ugovorenih obaveza od strane organizatora putovanja
 - c) ugovor o turističkom putovanju
 - d) opšte uslove putovanja
 - e) program putovanja
 - f) potvrda o plaćenim troškovima na ime obezbeđivanja hitnog zbrinjavanja putnika
 - g) sve originalne račune sa potvrdom da su ovi računi plaćeni, sa detaljnom specifikacijom troškova;
 - h) pismenu izjavu putnika da nema daljih potraživanja na ime hitnog zbrinjavanja
 - i) pisanu izjavu korisnika osiguranja o okolnostima pod kojima je nastala šteta i visini nastale štete
 - j) Korisnik je dužan da dostavi i druge dokumente koje zatraži osiguravač radi utvrđivanja postojanja i obima svoje obaveze.
2. Korisnik osiguranja je dužan da omogući ovlašćenom predstavniku osiguravača da pregleda sve knjigovodstvene evidencije i dokumente kojima raspolaže, a koji se odnose na osnovanost i visinu nadoknade iz osiguranja.

3. Korisnik osiguranja je dužan da, na zahtev osiguravača, pruži svako obaveštenje ili dokument kojim raspolaže i da preduzme sve razumne mere za pribavljanje obaveštenja ili dokumenta koji su u posedu drugih lica a odnose se na visinu nadoknade iz osiguranja ili su sa njima u vezi.
4. Korisnik osiguranja je dužan da dostavi i druge dokumente koje zatraži osiguravač radi utvrđivanja postojanja i obima svoje obaveze.

Član 20. Naknada iz osiguranja

1. Naknada iz osiguranja predstavlja iznos stvarne štete koju je pretrpeo korisnik osiguranja, a maksimalno do iznosa sume osiguranja za sve osigurane slučajeve tokom trajanja osiguranja iz člana 12. ovih Uslova.
2. Prilikom utvrđivanja visine naknade koju je osiguravač dužan da isplati korisniku osiguranja prethodno će se odbiti:
 - a) sva plaćanja koja korisniku osiguranja izvrši bilo koje lice po istom osnovu. U slučaju da bilo koje lice izvrši plaćanje korisniku osiguranja po više osnova od kojih je jedan i osnov za naknadu po ovim Uslovima, smatraće se da je time prvo namireno ovo osigurano potraživanje, a naknada iz osiguranja može biti samo u visini razlike prethodno isplaćenih potraživanja i naknade u skladu sa ovim Uslovima kao da nije bilo prethodno isplaćenih potraživanja;
 - b) iznos ostvaren realizacijom založnog prava, ili iznos dobijen po osnovu nekog drugog sredstva obezbeđenja potraživanja od ugovarača osiguranja, po odbitku troškova realizacije;
 - c) protivpotraživanja, bonifikacije, usluge i otpisi koji se mogu obračunati umesto plaćanja ugovarača osiguranja, kao i drugi uračunati a nerealizovani troškovi.
 - d) korisnik osiguranja ne može naplatiti više nego što iznosi šteta koju je pretrpeo.

Član 21. Isplata naknade iz osiguranja

1. Osiguravač isplaćuje naknadu iz osiguranja na osnovu pribavljenog dokaza i ostalih dokumenata navedenih u članu tačke 19, a najviše do iznosa sume osiguranja iz ugovora o osiguranju.
2. Naknada iz osiguranja isplaćuje se samo za putnike koji su obuhvaćeni ugovorom o turističkom putovanju i evidentirani u poslovnim knjigama ugovarača osiguranja.
3. Naknada iz osiguranja ne isplaćuje se za putnike koji su obuhvaćeni ugovorom o turističkom putovanju koji je zaključen pre početka ugovora o osiguranju, ili nakon njegovog isteka ili raskida.
4. Kad se dogodi osigurani slučaj, osiguravač je dužan isplatiti naknadu određenu ugovorom o osiguranju u roku koji ne može biti duži od četrnaest dana, računajući od dana kada je utvrdio postojanje svoje obaveze.
5. Ako je za utvrđivanje iznosa obaveze osiguravaču potrebno duže vreme od vremena iz stava 2. ovog člana, osiguravač je dužan da na zahtev korisnika isplati nesporni deo svoje obaveze na ime predujma.
6. Osiguravač isplaćuje naknadu iz osiguranja u dinarima.
7. Isplata se vrši korisniku osiguranja.

Član 22.
Zastarelost potraživanja

1. Potraživanja iz ugovora o osiguranju zastarevaju u skladu sa Zakonom o obligacionim odnosima.

Član 23.
Način obaveštavanja

1. Sva obaveštenja, izjave i prijave koje se daju u smislu odredaba ovih Uslova, obavezno treba pisano potvrditi ako su učinjene usmeno, telefonom ili na neki drugi način.
2. Kao dan prijema obaveštenja odnosno prijave smatra se dan kada je primljeno obaveštenje odnosno prijava. Ako se obaveštenje odnosno prijava šalje preporučenom poštom kao dan prijema smatra se dan predaje pošti.
3. Sporazumi koji se odnose na sadržinu ugovora o osiguranju punovažni su samo ako su zaključeni u pisanom obliku.

Član 24.
Izmena uslova osiguranja

1. Kod višegodišnjeg osiguranja, ako osiguravač izmeni uslove osiguranja ili tarifu premija, dužan je da o tome obavesti ugovarača osiguranja pisano ili na drugi pogodan način.
2. Ako ugovarač osiguranja u roku od 30 dana od dana obaveštenja ne otkáže ugovor o osiguranju, novi uslovi osiguranja odnosno tarifa premije osiguranja primenjuje se sa početkom naredne godine osiguranja.
3. Ako ugovarač osiguranja otkáže ugovor o osiguranju, ugovor prestaje da važi sa istekom godine osiguranja u kojoj je osiguravač primio otkaz osiguranja.
4. Kod ugovora o osiguranju zaključenim na rok od jedne godine ili kraće primenjuju se uslovi osiguranja koji su bili u važnosti u momentu zaključenja ugovora o osiguranju.

Član 25.
Završne odredbe

1. Uslovi za osiguranje potraživanja od turističkih agencija – garancija putovanja za slučaj insolventnosti, stupaju na snagu danom usvajanja od strane Upravnog odbora Društva.

Član 26.
Nadležnost u slučaju spora

U slučaju spora nadležan je stvarno nadležan sud prema mestu sedišta osiguravača.

Predsednik Upravnog odbora

Snežana Živković

Na osnovu člana 182. Zakona o osiguranju ("Službeni glasnik RS" broj 55/04, 70/04, 61/05, 85/05 i 101/07) i Poglavlja II. stav 1. tačka 2. i 3. Odluke o sadržini mišljenja ovlašćenog aktuara ("Službeni glasnik RS" broj 19/05) dajem sledeće:

M i š l j e n j e

Uslovi za osiguranje potraživanja od turističkih agencija – garancija putovanja za slučaj insolventnosti u skladu su sa Zakonom i propisima kojima se uređuje delatnost osiguranja.

Predmet osiguranja, rizici od kojih se vrši osiguranje, način sprovođenja osiguranja i ostali postupci u procesu sprovođenja osiguranja definisani su odgovarajućim odredbama ovih Uslova.

Daje se pozitivno mišljenje na *Uslove za osiguranje potraživanja od turističkih agencija – garancija putovanja za slučaj insolventnosti*.

Beograd, 01.06.2011. god.

Ovlašćeni aktuar

dr Milan Cerović
Ovlašćenje broj 4/1-12-056/98